

Nummer nr. 12Fylke: VestfoldTemme: Gamal engkulturHerad: Hof.Oppsær. av: Andreaskopier

Elter O. M. Porsrudsen, Simonslyfoss. Født 1878 i Hof. Læringssekretær og bonde.

1. Det hette eng og utslåtte. O.M.P. kjenner næsten ikke til utslåtte i skauen. For var det ein del rüngeråte i skogen, og rimeligvis var det litt slått i dei elter dei vort mestagt som bråte. Men det var vondt å slå der for stubbane stod att, og dessutan grodde dei mest over med kjøsk. - Langs elva var det "holmar" i nes eller tangar som vort rykka som utslåtte.

ekre = eng i omlop

Her hette det helst gjentlegg.

Det er ikkje ulike namn på eng eller høy eller kvaliteter. Men ein kunne sjå på planteveksten i naturleg eng om det var god jord der. Kersom det var god jord, vaks der "fautenekter" eller "joe" og "villkløvs" der. Sjøl hadde han opplevd at det kom villkløvs eller rüg.

Spørsmålet om namn på utslåtte fell best.

2. Dei rydda langs bekkar og gjerde for å få laus og ved.

3. Kjenner ikkje råd mot musevaksen eng.

Kjenner heller ikkje til at det vort sådd grasfrø i eng.

O.M.P. lingsar at ein av gammane sådde grasfrø

første gangen i 1890. Han var heller litt sein, dei første var ikkje like tidlege ute, men O.M.T. Han ikkje nemne nokon vissst at

Det var fleire som hadde høymø for det vort vaeleg å kjøpa grasfrø.

4. Dei tok til med grøfting nokon tidleg, O.M.T. reknar med at det vort gjort på 1830-talet. (heilt vissst) Det var 2-3 keglverk i bygda der ein kunne få dreus-røyr, og det var eit bidrag til grøfting. Serutan vart det brukt stein eller "rekkar" (Clayge tygve sluge; herjarrekkar) med bar over. Somme la og brusk med i grøfta. Dessutan var det mange åpne grøfter.

Det var ikkje kjent at nokon vart eiga, tilsva fløynde ofte over holmane (sjå 1), og dei rekna dei som ein jøremør.

5. Renga vort ikkje gjøddla med naturleg gjøddel.

6. Fell bort.

7. Det som aing frå gjøddelkjellaren kalla dei "tvæg". Han var ikkje høyrst at dei tok omsyn til den når dei plaserke huse, heller ikkje at dei gjorde nokso for å liva den utover. Det var ikkje nokso serleg vanne på det stykket eller det høyet som vort gjøddla av tvægen.

8. Fell burt.

9. Dei beidde enda 2-3 dagar om varen før. O.M.T. Han ikkje seia heilt vissst kvifor dei gjorde det; det var vel gammal vane. Dessutan er jo dyra litt urølege med same dei slepp ut. Om høsten beidde dei over alt.

- 9/10 Det vort slutt med vørbeiding av enda før 1900. Maustbeidinga heldt seg mykje lengre; som sjenerell regel kan ein seia at den tok slutt då dei tok til med kulturberte.

10. Dei slo ut "røkene om varen med rive".
(alltid)

12. Kynne overnatte i sommarfjøs når dei gjekk på vanleg beite. Sommarfjøs stod i skogen, men i nærleiken av jordet og gjødsla vort nytta dr. Det vart slått med sommarfjøs for 20-30 år sidan.

13-18 Full burt.

19. Idrø er berre i Hof, det tyder ei inngjerdning. Høje finns i gardmannen, Sivabrukk. Stod kjent i süss. båtstid. Støl sa han var det same som setre. Jfr. Lunde.

20. Omlag fjerdeparten av setrane hadde slåttemark. På Stokkesetra og Gravdalsetra var dei så store at dei kunne ha vorte som eit småbruk. Dei som hadde slåttemark på setra, nytta gjødsla dr. Dei andre kjøpte henne heim, endå om setra låg langt unna; Sündugsetra låg så langt unna at dei greiddi berre ei vending for dagen. Dei kjøpte vanlegvis ikkje gjødsla heim kvart år, det kunne gå 3-4 år mellom kvar gang. Når alle setrane i Hof rustogt.

21. Dei kunne strø aske på myra av og til. Same kjøste og på jord, helst myrjerd.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 12.

Fylke: Vestfold

Tilleggsspørsmålnr. Gamal engkultur.

Herad: Hof

Emne: O.M. Tormodsrud,

Bygdelag:

Oppskr. av: Sundbyfoss.

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

(Utskrift av brev av 19/6-54, jnr. 3369.)

Ordet set^u eller set^ua kjenner jeg ikke til, men jeg hadde nu lyst til aa undersøke om ingen anden her kjendte det heller. Jeg har ikke truffet paa non, saa jeg mener jeg trygt kan si at det er ukjendt her.